

Wekerle

WEKERLE

2 keréken,
lábon...

Praktikák:

Ahogy a térképen is látszik, egy körtúrát ajánlunk, amit **gyalog kb. két óra alatt, biciklivel kb. 40 perc alatt** lehet teljesíteni – de ez valójában attól függ, mennyi időt szeretne nálunk tölteni. Sok érdekesség van a telepen, akár minden egyes házát el lehetne hosszasan nézegetni, felfedezni egyedi homlokzatukat. Érdemes mindenkinek a saját tempójában haladni.

A túrába két helyen lehet bekapcsolódni: a Wekerlei Társaskör Egyesületnél (WTE) és a Wekerlei Kultúrház és Könyvtár (WKK) épületénél. A térképen egy pontgyűjtő játékot is talál, melynek megoldásait mindkét kiindulópontnál ellenőrizheti, kérjük, nézze meg a nyitva tartást, kár lenne lekésni!

1. indulópont:

Wekerlei Kultúrház és Könyvtár

Petur u. 7. 1.

A Petur u. 7. szám alatt található Wekerlei Kultúrház a túra egyik indulópontja. A térképen szereplő pontgyűjtő játék megoldásait a recepciónál lehet elkérni a túra végén. A térkép ingyenes, de adományokat szívesen fogadunk!

A WKK, melyet uniós támogatásból 2010-ben újítottak fel, a régi pékség épületében található. Eredetileg 4 pékség volt Wekerlén, ma már csak a Zoltán utcai működik.

KÉRDÉS

Hány madáretető található a kertben?
Mivel etetjük a madarakat?
Milyen-más állatnak adunk téli menedéket?

Esze Tamás utca

Hársfavrág tér 2.

Az elmúlt években újult meg ez a kis köröndünk, új nevét is akkor kapták. (Ikertestvére az Eperfa tér.) Az ülőkék oldalán felfedezheti Wekerletelep centenáriumának tulipános szimbólumát.

Esze Tamás utcai árnyas óvoda:

5 óvodánk van a Wekerlén. Eredetileg a telep négy pontjára tervezték egy-egy oktatási tömböt (iskola, óvoda, tornacsarnok, igazgatói és tanítói lakás). Az óvodának készült földszintes épületben eleinte az óvónők szolgálati lakása is helyet kapott. Az óvoda és a lakás közös faragott fatornácról nyílt – ez az udvar felől tekinthető meg. A oszlopok közötti díszesen faragott mellvéd meszeszerű, otthonos hangulatot kölcsönöz az épületnek. A homlokzat legkarakteresebb eleme az ablakok díszes keretezése, valamint az ablakosztások rajzolata.

KÉRDÉS

Fasor-alagút

Wekerletelepen több védett fasor található, köztük az Esze Tamás utcai platánsor. A 36-os számú ház előtt áll Wekerle egyik legnagyobb átmérőjű fája. MÉRJE LE KARJÁVAL A PLATÁN KÖRFOGATÁT! Mit gondol, kb. hány méter?

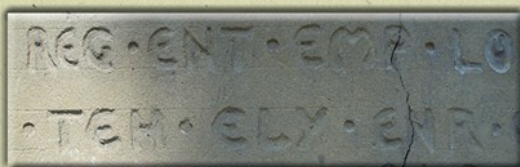
Hungária út 5.

„Régen templom állt...” emlékkő 3.

A templomromot és az azt körülvevő temetőt építkezési munkák során találták meg 1909-ben. Egy római eredetű követ őriztek meg és építettek be a mai Hungária u. 5. számú ház lábazatába. A többi követ sajnos már régen széthordták, építkezésekben felhasználták.

KÉRDÉS

Milyen növény van a kőfaragáson?
Mi a felirat teljes szövege?

Rendőrség

4.

Javasoljuk, hogy térjen át az út túloldalára, és onnan szemlélje meg a rendőrség impozáns épületét.

A telep kelet-nyugati tengelyére épült Rendőrkapitányság épülete 1912-re készült el Schoditsch Lajos és Éberling Béla tervei alapján. Háromszög alaprajzú telekre épült, a bejárati kapu a Hungária út-Ady Endre út sarkán található. Az épület jellegzetességei közé tartozik a dupla oszlopsoros emeleti lodzsa, az első szinten íves, a második szinten négyyszögletű nyílásokkal. Ezt a stílust az összes Schoditsch és Éberling által tervezett épületen megfigyelhetjük, például a sokak által ismert, Kós Károly tér 4. számú „Barátok közt” lakóházon is.

Bercsényi utca

5.

A Bercsényi utca 18-as számú épülete volt valamikor a lovasrendőrség székhelye. Érdeemes megtekinteni az utca gyönyörű fasor-alagútját

Bárczy István tér

6.

Az egykori főpolgármesterről elnevezett téren 2009-ben avatták fel a Wekerletelep tervezőinek emlékére állított Megfagyott muzikusok interaktív emlékszobrot, a biciklis ügyességi pályát, a tinédzserek találkahelyét és a megújult gyermekjátszóteret. A tér tervezése a Zöldprogram Iroda és a WTE Építészklub közös munkájaként jött létre, az emlékszobrot wekerlei építészek tervezték. A harangjátékon lejátszhatja kedvenc dalát.

KÉRDÉS

Megfagyott muzikusok

Melyik építész nem vett részt a Wekerletelep tervezésében: Lechner Loránd, Lechner Ödön, Palóczy Antal?

Régi piac - Új piac

7.

Utunk a 60-as években épült Deák Ferenc Gimnázium mellett vezet el, ez volt a régi piac helye. Egyenesen tovább haladva pedig eljutunk a ma is működő piachoz. Az új piac hetente kétszer fogadja a vásárlókat, egy tucatnyi kistermelő érkezik a szomszédos kerületekből, így a wekerleiek is friss, helyi termékekhez juthatnak. Rendszeresen szervezünk itt bolhapiacot, babaruhabörzét, bringabazárt.

KÉRDÉS

Milyen szimbólumokat fedez fel az árusító pavilonokon?

Kockaházak

8.

Wekerletelepen az aszfalt alatt több méter mély homokréteg van. Annak idején ebből félméternyit „legyalultak”, s az ebből gyártott 90 millió darab mészhomok téglá felhasználásával épültek meg a telep házai. Az 1960-as években a régi téglagyár helyén húzták fel ezeket a nem igazán ideillő szövetkezeti kockaházakat – abban az időben sajnos nem volt érvényes önálló építési szabályzat a Wekerlén.

Zalaegerszeg út

Bringaut-táblák a kereszteződésnél 9.

A Wekerlén egyre többen bicikliznek, és egyre jobb a kerékpáros infrastruktúra. Három bringabolt működik, a WTE havonta bringatúrát, a Zöld Hajtás Klub a Bikedorado biciklibolt segítségével rendszeres bringajavító műhelyeket szervez.

KÉRDÉS Hány kilométer innen a Népliget és a Városliget?

Eperfa tér

10.

A Kertváros-építési mozgalom a környezetvédelem egyik úttörője volt. 100 évvel ezelőtt felismerték, hogy az iparosodó városok egyre kevésbé lakhatók a környezetszennyezés és a növekvő népesség miatt. Innovatív tervezéssel egy új települési struktúrát álmoltak és valósítottak meg több országban. Wekerletelep ennek az egyik legnagyobb példája. Sajnos a mai városok még mindig nem fenntarthatóak, a városok a klímaváltozás erősítői és egyre inkább a szenvedői is. A WTE Zöld Hajtás Klubja 2009-ben elindította a Klimabarát Wekerle programot; célunk csökkenteni a wekerleiek fosszilis energiafogyasztását, újra népszerűsíteni a helyi konyha-kertészkedést, és erősíteni a közösség alkalmazkodóképességét.

KÉRDÉS

Az alábbiak közül egyet kell teljesíteni, de érdekességként az összeset meg lehet oldani!

a) Zöld Térkép

Keresse meg a védett fasorokat!

Hol lehet tiszta ivóvizet inni?

Hol lehet játszani?

Milyen fák találhatók Wekerlén?

Milyen madarak laknak itt?

(Van Magyarország Zöld Térkép is – keresse meg rajta saját lakóhelyét! <http://www.zoldterkep.hu/>)

b) Fűszerkert, fatipusok

A szomszéd utcában található Árnyas óvodába járók örökbe fogadták az Eperfa teret, és rendszeresen gondozzák a virágágásokat.

Milyen fűszerek találhatók a téren?

Óvatosan dörzsöljön össze és szagoljon meg egy levelet!

c) Pillepalack ülőkék

A Deák Gimnázium diákjai az Árnyas óvoda gyerekeivel együtt elkészítették a pilleköveket. Tippeljen, hogy miből vannak a színes ülőkék (a nevükből ki lehet deríteni).

Milyen állatokat, figurákat ábrázolnak?

d) Kertvárosok irányjelző tábla

Melyik a legtávolabbi kertváros, és melyik a legközelebbi?

Van más kertváros is Magyarországon?

Odú

A Zalaegerszeg utca 1. előtt áll egy odvas fa. 11.

Határ úti forgalom:

Ugye Ön is érzékeli, hogy mennyire más a levegő a Wekerlén belül és a Határ úton, a centrum felé vezető egyik főúton, mely egyben komoly zajforrás is. Ha zöld környéken élünk is, tudnunk kell, hogy egyik település sem sziget. Erdemes elgondolkozni azon, hogyan lehetne másként megoldani a közlekedést.

KÉRDÉS

Milyen állatok találhatók a Wekerlén?

Az odúba bekukkantva megkapja a választ!

Gyümölcsfák

12.

A Mikes utcái kertekben alma, körte, cseresznye, meggy, dió, mogyoró, és szilva fák vannak. Az újonnan épült Wekerlén a lakosság éléskamrájára is gondoltak: minden ide költöző család 4 gyümölcsfát kapott a helyi kertésztől, amit elültethettek saját kertjükben. Így mintegy 16.000 gyümölcsfát gondoztak egy négyzet-kilométeren belül! A ribizli is népszerű volt – 1917-ben például olyan jó volt a termés, hogy átlagban az éves lakbér négyszeresét hozta vissza a lakóknak! Ezt a szép hagyományt igyekezzünk életben tartani, a lakók évente kétszer rendelhetnek közösen őshonos gyümölcsfákat.

KÉRDÉS

A csonthéjasok a legtermékenyebbek a Wekerle földjén.
Nevezzen meg három ilyen gyümölcsöt!

Álmos u. eleje

13.

A helyi gazdaság erősebb, ha helyi üzleteket és szolgáltatásokat veszünk igénybe.

KÉRDÉS

Az Álmos utcában egy javítóműhely is van.
Mit javíthatunk meg itt?

Szondi tér

14.

KÉRDÉS

Milyen szolgáltatást végez a két kis üzlethelyiség?

Corvin körút

15.

KÉRDÉS

A Kós Károly tér felé haladva, a Corvin körúton újabb gyönyörű platánsor látványa tárul a szemünk elé. Jobbra és balra tekintve a körút tőréspontjaiban két hasonló épületet láthatunk, vajon milyen intézmények ezek?

2. indulópont:

WTE iroda

Kós Károly tér 10. 16.

A Kós Károly tér 10. szám alatt található Wekerlei Társaskör Egyesület irodája a túra egyik indulópontja. A térképen szereplő pontgyűjtő játék megoldásait a recepciónál lehet elkérni a túra végén. A térkép ingyenes, de adományokat szívesen fogadunk!

A Wekerlei Társaskör Egyesület 100 éves múlttal rendelkezik. Több mint 300 önkéntesünk erősíti a helyi identitást, sport és kulturális eseményekkel, klubokkal tesszük színesebbé Wekerletelep életét. Nagy jelentőséget tulajdonítunk a műemlék- és környezetvédelemnek, hogy megőrizzük a telepet a jövő nemzedékek számára is.

Kós Károly tér

17.

Javasoljuk, hogy kerékpárját tegye le a kapunál található biciklitárolóban, majd gyalog sétáljon be a térre. Ha van ideje, kívül is sétálja körbe a teret. A következő épületeket, üzleteket fogja itt találni: Éléskamra Bioéletterem és Biobolt, Wekerlei könyvtár, Munkás Szent József katolikus templom, Kollér bácsi cukrászdája, Kós Károly-emléktábla, „Barátok közt” ház.

A Kós Károly tér sorsát Wekerle Sándor is szívügyének tekintette. Különösen fontosnak tartotta annak „artisztkus” megformálását. Úgy látta, hogy az addigi tervek nem felelnek meg a telep rangjának, ezért 1912-ben kiírtak egy új tervpályázatot, amire hat építész hívtak meg. A nyertes Kós Károly zárt tervfalú beépítést javasoló elképzelése lett.

A mintegy 11.500 négyszögölnyi, négyzetes tércnek csak egy monumentális épületegyüttes adhatta meg az arányos keretet, így a tér köré kétemeletes házak kerültek, egyforma ereszmagassággal, gazdag homlokzatarchitektúrával.

Először a tér keleti és nyugati házsora épült meg a Hungária út fölött ivelő díszes összekötő kapukkal együtt, így biztosítva az épületek zárt összefüggését és esztétikai hatását. A tér déli és északi oldalán található épületek az I. világháború után készültek el.

A wekerleiek által Székelykapunak nevezett kaput Kós Károly fiatalkori barátja és kollégája, Zrumeczky Dezső tervezte. Számos közös munkájuk látható a Budapesti Állatkertben is. Maga Kós Károly a téren csak azokat a házakat tervezte, ahol ma a gyógyszertár és cukrászda található, valamint a két épületet összekapcsoló kaput.

Életfa

Az életfa a telepen élő mérnökök, művészek, értelmiségiek egy kis csoportjának közös alkotása, amely a gyökér-törzs-korona hármasszimbólumával utal életre és halálra, az örök fejlődésre és növekedésre, a folytonosságra. A wekerleiek élni akarását, lokálpatriotizmusát hirdeti.

KÉRDÉS

Az alábbiak közül egyet kell teljesíteni, de érdekességként az összeset meg lehet oldani!

a) Életfa

Avatásakor egy acélkapszulát ástunk el, melyben a 100 évvel később lakóknak üzenjük meg jókívánságainkat, reményeinket.

Mit szimbolizál az életfa koronája?

b) Kós Károly-emlékszobor, járókövek

A helyi gyerekek Károly bácsi kezét szokták rázni! Fogja meg a kezét erősen és üdvözzölje. A szobor körüli kövek alapján sok érdekességet megtudhat

Kós Károly gazdag életművéről.

Az állatkert melyik épületét fedezi fel a köveken?

c) Zenepavilon és padok

Milyen madarat találunk a zenepavilonban?

A kapukon, a padokon is felfedezhetünk

4 különböző állatszimbólumot. Melyek ezek?

Győri Ottmár tér

18.

KÉRDÉS

A téren, a fa körül található egy alaprajz, ugye már ismerős? Mit ábrázol?

Ne felejtse, a körtúra a kiindulóponton ér véget: a Wekerlei Társaskör Egyesület Kós Károly téri irodájában, vagy a Petúr utcai Wekerlei Kultúrházban.

18. ➔ 1.

Koller bácsi cukrászdája

1192 BUDAPEST, KÓS KÁROLY TÉR 3.
TEL: 378-0563

A

BIKEDORADO

kerékpárüzlet és szervíz

1192 Budapest, Esze Tamás u. 16.

C

BOR & MORE
HUNGÁRY KFT.

1192 Budapest, Mészáros Lőrinc u. 10.
(06-70) 327-7580
borandmore@gmail.com

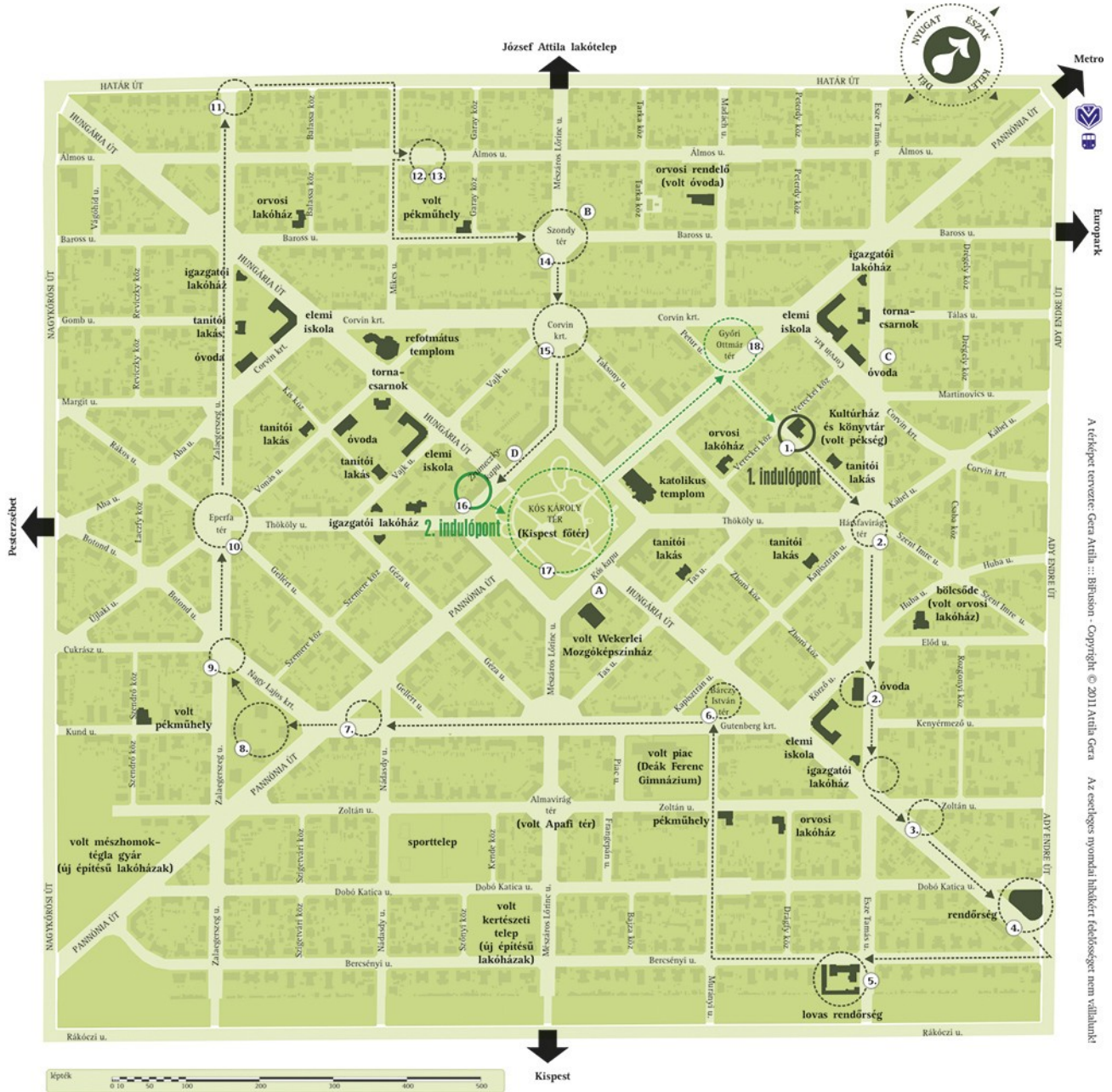
B

ÉLÉSKAMRA

Biobolt
1192 Bp., Kós Károly tér 12.
280-2831

Étterem
1192 Bp., Kós K. tér 11.
(+36-30) 853-8180

D

A térkép tervezte: Gera Attila :: Bfbuson - Copyright © 2011 Attila Gera Az esetleges nyomdai hibákért felelősség nem vállalunk!

A „Wekerle két lábon, két keréken” térkép a WTE önkéntesei, a Zöld Hajtás Klub, a Wekerlei Építészklub és a Wekerlei Kultúrház és Könyvtár közös műve.

Köszönjük, hogy részt vett a túrán! A pontos válaszokat leellenőrizheti a két indulópontnál. A térképet emlékül megőrizheti. Ha tetszett a túra, adományát köszönettel fogadjuk! Reméljük, hogy a látogatás inspirálta Önt, és máskor is szívesen vendégünk lesz valamelyik rendezvényünkön, vagy egyszerűen csak ellátogat hozzánk, hogy élvezze a zöld környezetet, az épített környezetet. Csoportoknak szívesen szervezünk vezetett túrákat, információt az alábbi elérhetőségeken lehet kérni.

Elérhetőségek:

Wekerlei Társaskör Egyesület, 1192 Budapest, Kós Károly tér 10.
Tel.: 280-0114, e-mail: postalada@wekerletelep.hu

A Klimabarát Wekerle programról megtudhat többet a www.wekerle.hu/zold_hajtas honlapon, vagy írhat nekünk a wekerle.zoldhajtas@gmail.com címre.

Kérjük, támogasson bennünket adója 1%-ával.
Adószám: 19010179-2-43

Wekerlei Kultúrház és Könyvtár, 1192 Budapest, Petur u. 7.
Tel.: 358-0690, e-mail: wekerleikulturhaz@kispest.hu
www.wekerleikulturhaz.kispest.hu

Felelős kiadó: Wekerlei Társaskör Egyesület

Az NCA – „Müemlék az otthonunk” című pályázat támogatásával jött létre

A brosrút a Bifusion tervezte.

Mi, itt a Bifusionnál, az egyedi megközelítésre helyezzük a hangsúlyt; a tömeggyártás nem a mi asztalunk. Törekszünk arra, hogy a reklámtervezést és kivitelezést új alapokra helyezzük. A klasszikus dekorációt ötvözzük a legmodernebb technológiával az innovatív grafikai tervezéssel, amihez a legmodernebb technológiával rendelkező háttérpiact használjuk fel. Nagy hangsúlyt fektetünk ugyanakkor a hagyományőrzésre is: régi már-már feledésbe merült technológiákat (viaszpecsét, bronzöntés, aranyozás) használunk fel, különleges karaktert adva munkáinknak.

www.bifusion.net

zöld hajtás

[BIFUSION]
creative ideas for people